

Igravca

Magajna Bogomir

Po sedemletnem zakonu je iz polblazne ljubezni, iz mržnje, iz doslednosti do sebe in obupnega upora pričel popivati in rajati v nasladi beznic. Pretepala je otroka, dasi ga je ljubila, zaradi tega, ker je opazil v njem strah do sebe, očeta, človeka črnih oči in črne duše, kot ga je imenovala žena pred sodiščem, ko sta se ločila. Vse mesto je govorilo o tem in skoraj vsi so ploskali njej, toda Helena se je vseeno umaknila z odra ter živela le otroku. Dosledno je odbijala vsa vabila vodstva, naj se zopet posveti igri. V tednu pred tem dogodkom pa je čitala, da bodo igrali »Astrido«. V čudnolepem doživetju ji je zagorela duša. Prijavila se je v gledališču, da ustvari živo igro ljudem — pa ne samo ljudem, nikakor ne.

* * *

V noči pred tistim dnem, ko naj bi nastopila, se je z vzklikom dvignila iz polsanjskih prividov.

Srce ji je udarjalo kot ura, ki prehitava čas in ji kazalca drevita v krogu. Oči so zrle plašno v motno belino stene, ki jo je senčila le velika slika moža. Kot živa je visela podoba pred njo. Mož je imel klene poteze, zaradi katerih so ga imenovali na odru in drugod »človeka z bronasto masko« in pravili, da je njegova igra vražja.

Gledala je sliko, in iz spominov je ženi kipela v dušo strast, ki jo je skušala ubiti z muko in vso veliko ljubeznijo. Obraz se je upognil s podobe. Glava se je primaknila naprej. Veke so se stisnile v dve špranji. Med njimi je sijal in upijanjal lesket zenice. Črni kodri so se bočili čez blede čelo, razorano v sto gub. Iz odprtih ust je dahnila v njo sapa. Zobje so se bližali zobem, da bi z ostrino sekali v rdečo sluznico ustnic in srebali kri iz njih, iz črne duše v belo dušo, iz noči v dan, do zadnje omame, prav do nezavesti.

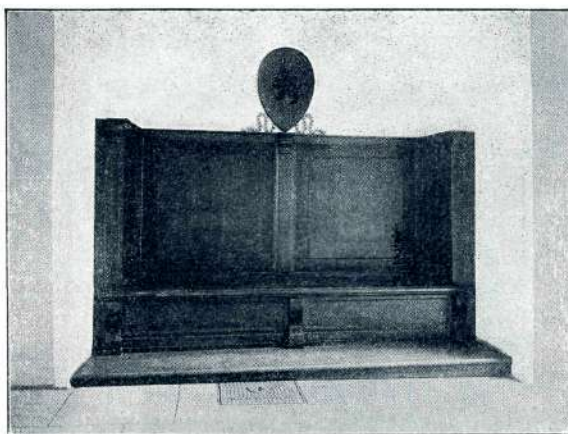
»Helena!«

Pritegnila je kolena k sebi. Njena roka je zakročila skozi prostor in se stisnila na prsi.

»Helena!«

»Hočeš?«

»Daphne?«

J. Plečnik, Pohištvo

»Ne!«

»Sapho?«

»Ne!«

»Kaj hočeš?«

»Astrido, mater-ženo.«

Obraz na sliki se je zakrohotal.

»Astrido, ki ji je pekoča bolečina in bridkost v veselje in slast, ki je dobra dovolj, da vidi v kletvi molitev, mater ljudi, ki naj bodo otroci!«

Na steni se je gibala senca, kot da beži nevidni film po njej. Dvoje oči se ji je blazno smejalo nasproti.

»Helena, zakaj ubijaš slast, naslado, ki giblje življenje? Telo ti kriči po njej, ti pa bežiš za nemogočim prikazom. Bojiš se biti nevesta hudiču, ki ga ljubiš, in zabrisala bi rada senco, ki te grize vsak večer z novo podobo. Ni prava tvoja misel in nikdar ne boš naredila iz mene človeka po svoji podobi.«

Igravka je vzkliknila v polsnu.

»Jaz sem, kot sem. Vem — tvoja misel je belo-lepa, toda nemogoča zame. Pridi navzdol! Gorela boš v slasti in bova eno — angel ti, hudič jaz.«

Dvoje oči je hitelo k njej. Zagrebala je prste v kožo. Obraz se ji je krčil.

»Ne! Nočem tako! Nočem, nočem! Marij!«
Sanje so se razblinile v nič.

Tik nje se je premaknilo otrokovo telo. Zašumela je svila odeje. Bela dlan je šla preko čela pod kodri.

»Kaj je, mama?«

Sin se je dvignil, ji položil glavo na ramo in ji gledal v oči, ki so z zbeganim pogledom iskale po sobi. Privila je dete na prsi, ga